

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE
LA REGION DE BRUXELLES-
CAPITALE OUVRANT LA
PROCEDURE DE CLASSEMENT
COMME SITE DU SCHEUTBOS, SIS A
MOLENBEEK-SAINT-JEAN.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING
HOUDENDE OPENING VAN DE
PROCEDURE TOT BESCHERMING
ALS LANDSCHAP VAN HET
SCHEUTBOS, GELEGEN TE SINT-
JANS-MOLENBEEK.

Le Gouvernement de la Région de
Bruxelles-Capitale,

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à
la conservation du patrimoine immobilier,
notamment les articles 18 et 23;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993
inzake het behoud van het onroerende
erfgoed, inzonderheid de artikels 18 en 23;

Vu la proposition de la section autonome
bruxelloise de la Commission Royale des
Monuments et des Sites émis le 21 octobre
1992;

Gelet op het voorstel van Brusselse
autonome sectie van de Koninklijke
Commissie voor Monumenten en
Landschappen uitgebracht op 21 oktober
1992;

Sur proposition du Ministre de la Région de
Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et
les Sites dans ses attributions;

Op voorstel van de Minister van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met
Monumenten en Landschappen;

Après en avoir délibéré,

Na beraadslaging,

ARRETE :

Article 1. - Conformément aux dispositions de l'article 18 §1er de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, nous autorisons l'ouverture de la procédure de classement comme site, en raison de sa valeur scientifique, sociale, esthétique et historique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, du Scheutbos, connu au cadastre de Molenbeek-Saint-Jean, 4ème division, section C, 1ère feuille, parcelles n°s 101a, 100a, 97, 98, 99, 52m, 52n, 53, 54f, 54s (partie), 54t, 55, 56, 57, 46t, 46e2, 46s, 2ème feuille, parcelles n°s 121/2, 121, 120, 117a, 118, 116a, 114d (partie), 114p2 (partie), 114r2 (partie), 114n2 (partie), 114h2 (partie), 114m2 (partie), 114a2 (partie), 114b2, 114r2 (partie), 114k2 (partie), 114c (partie), 111f, 119a, 109a, 111g, 111k, 111h, 110a, 123, 122, 147 (partie), 150f (partie), 146, 144, 145, 129, 131, 130, 143 (partie), 132 (partie), 125b, 125c, 125d, 125e, 108b, 103a, 102a, 102b, 106, 104a, 105a, 108c, 126, 128a, 127a, 107, 90, 91a, 91b, 91c, 4ème feuille, parcelles n°s 89 (partie), 93, 93/2, 88, 87a, 87b, 86, 83a (partie), 85b, 58b10, 58a10, 58n9, 58e10, 58f10, 58g10, 58d7, 58a7, 58f7, 58c7, 58m5, 58n5, 58d5, 58e5, 58f5, 58c6, 58b6, 58p5, 58n11, 58g6, 58l5, 58k5, 58b11, 58z6, 58y6, 58z4, 58a5, 58l8, 58k8, 58s5, 58f6, 58d10, 58c10, 62s4, 58t4, 58e6, 58d6, 62r4, 62p8, 59p, 58/2, 58n, 58x11, 58p, 58l11, 58f11, 58p4, 58s, 58t, 58z11, 58v, 58w, 58k9 (partie), 58l9 (partie), 58y, 58m9, 58a2, 58b2, 58c2, 58m11, 58k4, 58w11, 58s3, 58t3, 58y11, 58c3, 58b3, 58v10, 58w10, 58e3, 58f3, 58g3, 58h3, 62m2, 62l2, 62k2, 62h2, 62k8, 62g2, 62f2, 62e2, 62d2, 62f4, 62e4, 62d4, 62c4, 62a4, 65z3, 62y3, 62b4, 58m4, 58k3, 58l3, 58m3, 59n3, 58g11, 58e4, 58f4, 58g4, 58h4, 62v2, 62m8, 62t2, 62s2, 62r2, 62n8, 62p2, 62h8, 62n2, 58e11, 58w4, 58v4, 58s2, 58t2, 58a9, 58r10, 58r11, 58t10,

BESLUIT :

Artikel 1. - Overeenkomstig de bepalingen van artikel 18 §1 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, verlenen we de toelating tot opening van de procedure tot bescherming als landschap, omwille van zijn wetenschappelijke, esthetische, sociale en historische waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan het besluit, van het Scheutbos, bekend ten kadaster te Sint-Jans-Molenbeek, 4de afdeling, sectie C, 1ste blad, percelen 101a, 100a, 97, 98, 99, 52m, 52n, 53, 54f, 54s (deel), 54t, 55, 56, 57, 46t, 46e2, 46s, 2de blad, percelen 121/2, 121, 120, 117a, 118, 116a, 114d (deel), 114p2 (deel), 114r2 (deel), 114n2 (deel), 114h2 (deel), 114m2 (deel), 114a2 (deel), 114b2, 114t2 (deel), 114k2 (deel), 114c (deel), 111f, 119a, 109a, 111g, 111k, 111h, 110a, 123, 122, 147 (deel), 150f (deel), 146, 144, 145, 129, 131, 130, 143 (deel), 132 (deel), 125b, 125c, 125d, 125e, 108b, 103a, 102a, 102b, 106, 104a, 105a, 108c, 126, 128a, 127a, 107, 90, 91a, 91b, 91c, 4de blad, percelen 89 (deel), 93, 93/2, 88, 87a, 87b, 86, 83a (deel), 85b, 58b10, 58a10, 58n9, 58e10, 58f10, 58g10, 58d7, 58a7, 58f7, 58c7, 58m5, 58n5, 58d5, 58e5, 58f5, 58c6, 58b6, 58p5, 58n11, 58g6, 58l5, 58k5, 58b11, 58z6, 58y6, 58z4, 58a5, 58l8, 58k8, 58s5, 58f6, 58d10, 58c10, 62s4, 58t4, 58e6, 58d6, 62r4, 62p8, 59p, 58/2, 58n, 58x11, 58p, 58l11, 58f11, 58p4, 58s, 58t, 58z11, 58v, 58w, 58k9 (deel), 58l9 (deel), 58y, 58m9, 58a2, 58b2, 58c2, 58m11, 58k4, 58w11, 58s3, 58t3, 58y11, 58c3, 58b3, 58v10, 58w10, 58e3, 58f3, 58g3, 58h3, 62m2, 62l2, 62k2, 62h2, 62k8, 62g2, 62f2, 62e2, 62d2, 62f4, 62e4, 62d4, 62c4, 62a4, 65z3, 62y3, 62b4, 58m4, 58k3, 58l3, 58m3, 59n3, 58g11, 58e4, 58f4, 58g4, 58h4, 62v2, 62m8, 62t2, 62s2, 62r2, 62n8, 62p2, 62h8, 62n2, 58e11, 58w4, 58v4, 58s2, 58t2, 58a9, 58r10, 58r11, 58t10, 58x5, 58x2, 58y2, 58z2, 58a3 en te Anderlecht, 2de afdeling,

58x5, 58x2, 58y2, 58z2, 58a3 et sis à Anderlecht, 2ème division, section A, 1ère feuille, parcelles n°s 3v3, 3t3, 3r3, 3s3, 3p3, 3d5, 3k5, 3m3, 3g5, 3g, 5h, 6t2, 3d3, 3c3, 3d4, 3c4, 3a3, 3z2, 3y2, 3x2, 2y, 2x, 2w, 2v, 2h2, 2t, 2s, 2z, 2a2, 2b2, 2c2, 2e2, 2f2, 2g2, 3k3, 3l3, 3n3, 3m5, 3k3, 3f3, 3e3, 3z4, 3y4, 1e2, 1d2, 1c2, 1y, 1v, 1k2, 1t, 1a2, 1g2, 1f2, 1n, 1m, 1l, 1k, 1p, 1r, 1h2, 3b3, 3c5, 3w4, 3w2, 3a4, 3g4, 3n5, 3f4, 3x4, 2r, 2k2, 2c, 1e, 1d.

La délimitation du site ci-dessus est reprise sur le plan annexé au présent arrêté.

Article 2. - La zone de protection relative au site décrit ci-dessus comprend les voiries, parties de voiries, ainsi que l'ensemble des parcelles ou parties de parcelles reprises dans le périmètre délimité sur le plan joint au présent arrêté.

Article 3. - Les conditions particulières de conservation sont les suivantes :

a) L'utilisation, l'entreposage ou la fabrication de substances nocives au développement et à la croissance des plantations, de la faune et de la flore ou nuisibles à la qualité des eaux sont prohibées.

b) La pose de panneaux publicitaires est interdite.

c) L'allumage de feux est interdit sous les arbres.

d) Toute installation quelconque, en ce compris les roulottes et caravanes (à l'exception des cabanes de chantiers ou lors de manifestations culturelles temporaires), est prohibée. ⚡

sectie A, 1ste blad, percelen 3v3, 3t3, 3r3, 3s3, 3p3, 3d5, 3k5, 3m3, 3g5, 3g, 5h, 6t2, 3d3, 3c3, 3d4, 3c4, 3a3, 3z2, 3y2, 3x2, 2y, 2x, 2w, 2v, 2h2, 2t, 2s, 2z, 2a2, 2b2, 2c2, 2e2, 2f2, 2g2, 3k3, 3l3, 3n3, 3m5, 3k3, 3f3, 3e3, 3z4, 3y4, 1e2, 1d2, 1c2, 1y, 1v, 1k2, 1t, 1a2, 1g2, 1f2, 1n, 1m, 1l, 1k, 1p, 1r, 1h2, 3b3, 3c5, 3w4, 3w2, 3a4, 3g4, 3n5, 3f4, 3x4, 2r, 2k2, 2c, 1e, 1d.

De afbakening van het hierboven vermeld landschap wordt aangeduid op het plan bijgevoegd aan dit besluit.

Artikel 2. - De vrijwaringszone met betrekking tot het hierboven vermelde landschap omvat de wegenis, gedeelten van wegenissen evenals het geheel van de percelen of gedeelten van de percelen opgenomen in de omtrek, afgebakend op het plan in bijlage van dit besluit.

Artikel 3. - De bijzondere behoudsvoorwaarden zijn de volgende :

a) Het gebruik, de opslag of de aanmaak van stoffen die schadelijk kunnen zijn voor de ontwikkeling en de groei van de aanplantingen, de fauna en de flora of voor de kwaliteit van het water, zijn verboden.

b) Het plaatsen van reclameborden is verboden.

c) Het aansteken van vuur onder de bomen is verboden.

d) De plaatsing van eender welke installatie, waaronder woonwagens en caravans (met uitzondering van de plaatsing van werkhuisjes of het plaatsen van tijdelijke uitrustingen voor culturele happenings), is verboden.

e) Le dépôt et le stockage de matériaux, débris, détritus et déchets de toute nature sont prohibés (à l'exception d'une aire de compostage).

f) Toute nouvelle construction (à l'exclusion des constructions qui ont pour objectif de mettre en valeur le site) est interdite.

g) L'entretien normal des arbres (enlèvement des branches mortes, cassées, soins aux plaies) est obligatoire.

h) les véhicules à moteur sont prohibés.

i) L'utilisation des arbres à des fins de support publicitaire ou de ligne électrique est interdite.

k) Le stationnement des véhicules se fait exclusivement dans les endroits réservés à cette fin.

e) De opslag en bewaring van materialen, het storten van huisafval, vuilnis en afval van eender welke aard, is verboden (met uitzondering van een compostplaats.

f) Elke nieuwe constructie is verboden. (Constructies met de opwaardering van het landschap tot doel kunnen toegelaten worden.)

g) Het gewoon onderhoud van de bomen (het verwijderen van dode of gebroken takken, het verzorgen van beschadigde plekken) is verplicht.

h) Motorvoertuigen zijn verboden.

i) Het is verboden de bomen te gebruiken om er reclameborden of elektriciteitslijnen aan op te hangen.

k) Het parkeren van voertuigen mag enkel op de plaatsen die daarvoor bestemd zijn.

Bruxelles, le 16/2/95.

Brussel, 16/2/95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijk Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
OUVRANT LA PROCEDURE DE
CLASSEMENT COMME SITE DU
SCHEUTBOS. SIS A MOLENBEEK-
SAINT-JEAN.

DESCRIPTION SOMMAIRE ET
JUSTIFICATION DE L'INTERET
SELON L'ARTICLE 2. §1er DE
L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993.

Vu pour être annexé à l'arrêté du
16/2/95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale.

Le Ministre du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale, chargé du
Logement, de l'Environnement, de la
Conservation de la Nature et de la
Politique de l'Eau.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST

BESLUIT VAN DE REGERING VAN
HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST HOUDENDE OPENING VAN
DE PROCEDURE TOT BESCHERMING
ALS LANDSCHAP VAN HET
SCHEUTBOS. GELEGEN TE SINT-
JANS-MOLENBEEK.

BEKNOPTE BESCHRIJVING EN
MOTIVERING VAN HET BELANG
VOLGENS ARTIKEL 2. 1ste § VAN
DE ORDONNANTIE VAN 4 MAART
1993.

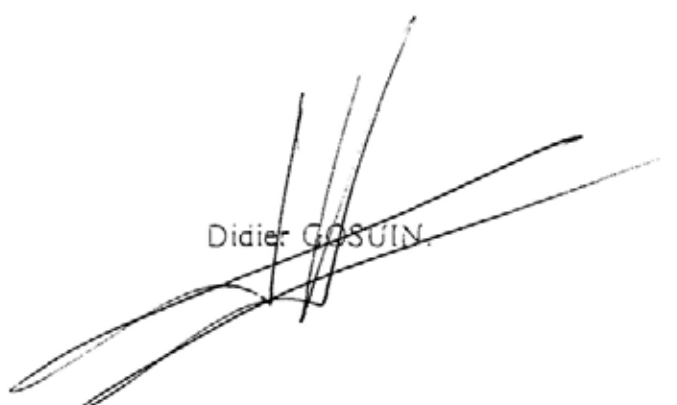
Gezien om bij het besluit van 16/2/95.
gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Regering
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Minister van de Regering van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
belast met Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid.

Charles PICQUE

Didier GOSUIN

PROPOSITION DE CLASSEMENT

Dénomination : Scheutbos

Localisation : entre les rues Paloke, Kasterlinden, de la Flûte Enchantée, le boulevard Mettewie et la chaussée de Ninove.

Communes : Molenbeek Saint Jean et Anderlecht

Surface approximative : 50 ha

Description sommaire :

Le Scheutbos est un large espace en pente douce au sommet du versant ouest de la vallée de la Senne. On y trouve la source du Leybeek et une vaste saulaie marécageuse avec roselière au sud-est du site. Le reste de la zone est principalement constituée de prairies pâturées bordées de haies par endroits. Deux chemins vicinaux (n°22 et n°23), traversent le site, perpendiculairement l'un à l'autre. Une petite chênaie-charmaie se rencontre au nord.

Intérêt présent par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Intérêt historique :

- * Le Scheutbos fut le théâtre de la bataille dite du "mauvais mercredi", le 17 août 1356, qui fit tomber Bruxelles aux mains du comte Louis de Maele, comte de Flandre.
- * En 1695, c'est depuis la ferme de Ransfort, en bordure de la chaussée de Ninove, qu'eut lieu le bombardement de Bruxelles par les troupes du Maréchal de Villeroy, dont les troupes étaient massées sur le Scheutbos.
- * Une zone de chênaie-charmaie pâturée illustre encore sur le site une forme fort ancienne d'utilisation des forêts, qu'on retrouve sur les tableaux de Bruegel, mais qui a quasi totalement disparu des campagnes actuellement.

Intérêt esthétique et paysager :

- * L'ensemble du site est formé d'un versant en pente douce, couvert de prairies entrecoupées de haies et de rangées de saules, avec une zone marécageuse. Les points de vue sont intéressants, tant ceux portant sur l'intérieur du site que ceux donnant sur la ville.
- * L'aspect rural du paysage est une heureuse surprise dans une partie de la ville où un habitat dense et élevé domine.

Intérêt scientifique :

- * La présence de différents milieux : ouverts (prairies, roselières), fermés (bois, fourrés) et de haies vives entraîne la présence d'une flore variée (262 espèces de plantes, 25 espèces de champignons) et une faune fort intéressante, parmi laquelle on relèvera le lièvre, l'épervier et le serin cini, rares dans la région. On y trouve aussi 25 espèces de papillons et 77 espèces d'insectes ont déjà été répertoriées sur le site, parmi lesquelles la grande sauterelle verte.
- * L'usage didactique du site est intense : en plus de la promenade fléchée existante et des visites guidées, 4 écoles entourent le Scheutbos, qui ont un terrain d'observation et d'expériences à portée de la main.

Intérêt social :

- * Les chemins dans le site permettent de belles promenades, en continuité avec le parc régional du Scheutbos, mais dans un style différent, plus rural.
- * Une zone verte de cette taille dans une commune aussi urbaine que Molenbeek est un facteur de qualité de la vie non négligeable.

VOORSTEL TOT BESCHERMING

Landschap

Benaming : Scheutbos

*Ligging : tussen de Palokestraat, de Kasterlindenstraat, de Toverfluitstraat, de Mettewie-
laan en de Nijvelsesteenweg.*

Gemeente : Sint-Jans-Molenbeek en Anderlecht

Oppervlakte bij benadering : 50 ha

BEKNOPT BESCHRIJVING

Het Scheutbos is een zacht glooiende grote ruimte op de top van de oostelijke helling van de Zenne-vallei. Men vindt er de bron van de Leybeek en een uitgestrekt drassig wilgenbos met rietland aan de zuidoostelijke zijde van het landschap. Het overige deel van het gebied bestaat hoofdzakelijk uit begraasde weiden die op plaatsen afgeboord worden door hagen. Twee buurtwegen (nr. 22 en nr. 23) doorkruisen het landschap, haaks op elkaar. In het noorden treft men er een klein eiken-haagbeukbosje aan.

Belang van het monument volgens artikel 2, 1° van de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed :

Historische waarde :

- * het Scheutbos was het strijdtoneel van de zogenaamde "ellendige woensdag" van 17 augustus 1356 waar Brussel in handen viel van Graaf Lodewijk van Maele, Graaf van Vlaanderen.*
- * In 1695 vond vanaf de Ransforthoeve, aan de rand van de Ninoofsesteenweg, het bombardement van Brussel plaats onder leiding van Maarschalk de Villeroy wiens troepenconcentraties gevormd werden in het Scheutbos.*
- * Een gebied van begraasd eiken-haagbeukbos illustreert een zeer oude wijze van woudgebruik, zoals men die terugvindt op de doeken van Breugel, maar die verloren ging in het huidige platteland.*

Esthetische en landschappelijke waarde :

- * Het geheel van het landschap wordt gevormd door een lichtjes hellende heuvel, bedekt met weiden die doorsneden worden door hagen en rijen wilgen, met een drassig gebied. De gezichtspunten zijn interessant, over het landschap zelf, maar ook over de stad.*
- * Het landelijke uiterlijk van het landschap is een gelukkige verrassing in een deel van de stad waar dichte bewoning en hoogbouw domineren.*

Wetenschappelijke waarde :

- * De aanwezigheid van verschillende milieus -open (weiden, rietland), gesloten (bos, kreupelhout) en groene hagen- brengt een gevarieerde flora (262 plantensoorten, 25 soorten paddestoelen) en een zeer interessante fauna met zich waarvan de haas, de sperwer en de Europese kanarie, zeldzaam zijn binnen het Gewest. Men vindt er tevens 25 vlindersoorten en er werden reeds 77 insektensoorten opgetekend in het landschap, waaronder de groene sabelsprinkhaan.*
- * Het landschap wordt vaak als didactisch middel gebruikt : men beschikt er over een bewegwijzerde wandeling en geleide bezoeken plaatsvinden, 4 scholen omringen het Scheutbos die zo binnen handbereik over een observatieterrein beschikken waar ze ervaring kunnen opdoen.*

Sociale waarde :

- * De wegen binnen het landschappen bieden de gelegenheid voor mooie wandelingen, een voortzetting van het gewestelijke Scheutbosspark, maar van een andere stijl, meer landelijk.*
- * Een groene ruimte van deze afmetingen binnen een zo danig verstedelijkte gemeente als Molenbeek is een niet te verwaarlozen kwaliteitsfactor.*

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
OUVRANT LA PROCEDURE DE
CLASSEMENT COMME SITE DU
SCHEUTBOS. SIS A MOLENBEEK-
SAINT-JEAN.

BESLUIT VAN DE REGERING VAN
HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST HOUDENDE OPENING VAN
DE PROCEDURE TOT BESCHERMING
ALS LANDSCHAP VAN HET
SCHEUTBOS. GELEGEN TE SINT-
JANS-MOLENBEEK.

DELIMITATION DU SITE
ET DE SA ZONE DE PROTECTION

A FBAKENING VAN HET
LANDSCHAP EN ZIJN VRIJ-
WARINGSZONE

Vu pour être annexé à l'arrêté du
16/2/95.

Gezien om bij het besluit van *16/2/95.*
gevoegd te worden.

Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale.

De Minister-Voorzitter van de Regering
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale, chargé du
Logement, de l'Environnement, de la
Conservation de la Nature et de la
Politique de l'Eau.

De Minister van de Regering van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
belast met Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

